

Μητροπολίτης Ιλαρίωνας: Είμαι βέβαιος ότι η διαδικασία προετοιμασίας της Πανορθόδοξης Συνόδου θα συνεχιστεί εντός ολίγου

Σεβασμιώτατε, πρόσφατα ως επικεφαλής της αντιπροσωπείας της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Ρωσίας συμμετείχατε στις συνεδριάσεις της Διορθόδοξης Προπαρασκευαστικής Επιτροπής στο Σαμπεζύ Γενεύης. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων ποια θέματα συζητήθηκαν;

Η Διορθόδοξη Προπαρασκευαστική Επιτροπή είναι όργανο εργασίας για την προετοιμασία της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου της Ορθόδοξου Εκκλησίας. Ασχολείται με την προκαταρκτική επεξεργασία θεμάτων, τα οποία συμπεριλήφθηκαν στην ημερήσια διάταξη της Συνόδου. Το 1976 καταρτίστηκε κατάλογος αυτών των θεμάτων, που συμπεριλαμβάνει δέκα ζητήματα, επί των οποίων χρειάζεται ενιαία θέση της Ορθόδοξης Εκκλησίας. Σύμφωνα με τον Κανονισμό, οι προτάσεις της Διορθόδοξης Προπαρασκευαστικής Επιτροπής στη συνέχεια εγκρίνονται από τη Πανορθόδοξη Προσυνοδική Διάσκεψη.

Τα περισσότερα θέματα του ως άνω καταλόγου έτυχαν επεξεργασίας τις παρελθούσες δεκαετίες. Το 2009 η Πανορθόδοξη Προσυνοδική Διάσκεψη ενέκρινε αποφάσεις σχετικά με τη συνεργασία των Εκκλησιών στην Ορθόδοξη Διασπορά. Το ίδιο έτος στη συνεδρία της Διορθόδοξης Προπαρασκευαστικής Επιτροπής διατυπώθηκε ομόφωνη γνώμη για το θέμα παροχής αυτονόμου (αυτοδιοίκησης) σε μια εκκλησιαστική περιοχή εντός αυτής η άλλης Τοπικής Εκκλησίας και εν μέρει εξετάσθηκε θέμα ανακηρύξεως μιας αυτοκέφαλης (πλήρως αυτοτελούς) Εκκλησίας.

Η αποστολή της παρούσας Επιτροπής ήταν η ολοκλήρωση της εξετάσεως του θέματος της εκκλησιαστικής αυτοκεφαλίας και η συζήτηση του θέματος των Ιερών Διπτύχων, δηλαδή, καταλόγων, σύμφωνα με τους οποίους μνημονεύονται κατά τις ακολουθίες οι Προκαθήμενοι των κατά τόπους Εκκλησιών.

Των συνεδριάσεων, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν από 21 έως 27 Φεβρουαρίου, προήδρευσε ο Μητροπολίτης Περγάμου Ιωάννης. Με ευλογία του Αγιωτάτου Πατριάρχη Μόσχας και Πασών των Ρωσίων κ. Κυρίλλου και της Ιεράς Συνόδου στην Επιτροπή τη Ρωσική Εκκλησία εκτός από μένα εκπροσωπούσαν ο Αρχιεπίσκοπος Βερολίνου, Γερμανίας και Μεγάλης Βρετανίας Μάρκος (Ρωσική Υπερόριος Εκκλησία) και ο αναπληρωτής μου πρωθιερέας Νικόλαος Μπαλασώφ.

Ελήφθη η συμφωνημένη απόφαση επί των ως άνω θεμάτων;

Το έργο της Επιτροπής απέδειξε ότι και τα δυο θέματα χρήζουν μιας επισταμένης επιπρόσθετης μελέτης. Δεν ήταν εύκολες οι συζητήσεις στο Σαμπεζύ, με τις οποίες εκδηλώθηκε η διαφορά απόψεων. Ενώ σύμφωνα με τον Κανονισμό η απόφαση λαμβάνεται μόνο με βάση την ομοφωνία.

Οι βασική συζήτηση επικεντρώθηκε στο θέμα υπογραφής του κειμένου, με το οποίο ανακηρύσσεται το αυτοκέφαλο και το οποίο λέγεται «Τόμος». Υποβλήθηκαν προτάσεις, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων των εκπροσώπων της Ρωσικής Εκκλησίας, ώστε ακολουθώντας την πράξη των παλαιών Οικουμενικών και των Πανορθόδοξων Συνόδων η κοινή απόφαση όλων των Αρχηγών των Εκκλησιών να υπογράφεται από όλους αυτούς άνευ ουδεμιάς διακρίσεως, αρχομένου φυσικά, από του πρώτου εξ αυτών, Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως.

Τελικά δέχθηκε ότι το θέμα χρήζει περισσότερης μελέτης.

Όσον αφορά το θέμα των Διπτύχων, η Επιτροπή συζήτησε διάφορες πτυχές αυτών. Αναλύθηκαν κριτήρια, τα οποία εφαρμόζονται ως βάση καταγραφής του Προκαθημένου μιας ή άλλης Εκκλησίας. Μετά από τη σύγκριση των διαφορών, που υφίστανται σήμερα στα Δίπτυχα, η Επιτροπή έκρινε χρήσιμο ώστε στο μέλλον να υπάρχει η ενιαία θέση επί του θέματος.

Εξετάσθηκαν θέσεις σχετικά με την τάξη των Προκαθημένων των Εκκλησιών Γεωργίας, Κύπρου, Πολωνίας και Αλβανίας καθώς και οι διαφοροποιήσεις των Διπτύχων, που οφείλονται στην έλλειψη μιας κοινής απόψεως για τον αριθμό των αυτοκεφάλων Εκκλησιών. Πρόκειται για την Ορθόδοξη Εκκλησία στην Αμερική, η οποία αναγνωρίζεται Αυτοκέφαλη από πέντε Εκκλησίες, συμπεριλαμβανομένη και της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Ρωσίας, ενώ οι άλλες Εκκλησίες δεν έχουν τον Προκαθήμενο αυτής στα Δίπτυχά τους. Δυστυχώς, υπήρχαν ορισμένα ζητήματα εξ αυτών, επί των οποίων ήταν αδύνατο να φτάσουμε σε μια κοινή συμφωνία.

Μήπως τώρα πρόκειται για την αναβολή σύγκλησης της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου επί'αορίστου; Τι πρέπει να κάνουμε ώστε να εξασφαλίσουμε όσο το δυνατόν ταχύτερα μια κοινή θέση επί των επίμαχων θεμάτων;

Εδώ δεν αξίζει η υπερβολική δραματοποίηση της καταστάσεως. Ναι, κατά την παρούσα φάση αντιμετωπίζουμε ορισμένες δυσκολίες στην πορεία αναζήτησης της ομοφωνίας επί μερικών θεμάτων. Και το μόνο που σημαίνει αυτό, είναι ότι πρέπει τώρα από κοινού να σκεφτούμε για τον τρόπο υπερβάσεων αυτών των δυσκολιών. Άλλωστε και παλαιότερα δεν ήταν εύκολη η αναζήτηση της ομοφωνίας.

Οι μετέχοντες στη συζήτηση στο Σαμπεζύ συνειδητοποιούν την ευθύνη για την πορεία του διορθοδόξου διαλόγου, καταλαβαίνουν την ανάγκη της εποικοδομητικής συνέχισης της διαδικασίας της προετοιμασίας της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου και τη σημασία της επισταμένης μελέτης των θεμάτων, που περιλαμβάνονται στην ημερήσια διάταξη αυτής. Ή κοινή επιδίωξη όλων μίας πρέπει να είναι η προσπάθεια να ακούσουμε και να κατανοήσουμε εκείνη τη θέση, η οποία δεν συγκλίνει με τη δική μας. Κατά την αναζήτηση άλλων λύσεων πρέπει να ακουσθεί η φωνή του κάθε μετέχοντος στον διάλογο και να ληφθεί υπόψη η θέση της κάθε Τοπικής Εκκλησίας. Αυτή η αρχή αντικατοπτρίζεται και στον Κανονισμό των Διορθοδόξων Προπαρασκευαστικών Επιτροπών και των Πανορθόξων Προσυνοδικών Διασκέψεων.

Ο κοινός μας σκοπός δεν είναι απλά η ταχύτερη δυνατόν σύγκληση της Συνόδου, αλλά να κάνουμε το παν ώστε οι αποφάσεις που θα ληφθούν σε αυτή, να φανερώσουν το μεγαλείο της Ορθόδοξης πίστεως στον κόσμο, να επιβεβαιώσουν τη διαχρονική σημασία της Ιεράς Παραδόσεως της Εκκλησίας και να στηρίξουν την ενότητα της Εκκλησίας.

Είμαι βέβαιος ότι η διαδικασία της προετοιμασίας της Συνόδου θα συνεχισθεί εντός ολίγου.

Μια πηγή: <https://mospat.ru/gr/news/55836/>